

FTEHIM**bejn l-Unjoni Ewropea u l-Commonwealth ta' Dominica dwar l-eżenzjoni mill-viża għal soġġorn għal perijodu qasir**

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Unjoni" jew "l-UE", u

IR-REPUBBLIKA TA' DOMINICA, minn hawn 'il quddiem imsejha "Dominica",

minn hawn 'il quddiem flimkien imsejhin "il-Partijiet Kontraenti";

BIL-HSIEB li jiġu żviluppatti ulterjorment relazzjonijiet ta' hbiberija bejn il-partijiet Kontraenti u bix-xewqa li jiġi ffaċilitat l-ivvjaġġar billi jiġi żgurat dhu u soġġorn għal perijodu qasir minghajr viża għaċ-ċittadini tagħhom,

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW ir-Regolament (UE) Nru 509/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandu jkollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u dawk li ċ-ċittadini tagħhom huma eżentati minn dik il-htieġa (⁽¹⁾), billi, *inter alia*, jitransferixxi 19-il pajjiż terz, inkluż Dominica fil-lista ta' pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom huma eżenti mill-htieġa tal-viża għal soġġorni qosra fl-Istati Membri,

FILWAQT LI HUMA KONXJI li l-Artikolu 1 tar-Regolament (KE) Nru 509/2014 jistipula li għal dawk id-19-il pajjiż, l-eżenzjoni mill-htieġa tal-viża għandha tapplika mid-data tad-dhu fis-sehh ta' ftehim dwar l-eżenzjoni mill-viża li għandu jiġi konkluż mal-Unjoni,

FILWAQT LI JIXTIEQU li jithares il-prinċipju ta' trattament ugwali taċ-ċittadini kollha tal-UE,

FILWAQT LI JQISU li l-persuni li jivvjaġġaw bil-ghan li jwettqu attività bi hlas matul is-soġġorn qasir tagħhom mhumiex koperti b'dan il-Ftehim u għalhekk għal dik il-kategorija r-regoli rilevanti tal-liġi tal-Unjoni u tal-liġi nazzjonali tal-Istati Membri u tal-liġi nazzjonali ta' Dominica dwar l-obbligu jew l-eżenzjoni mill-viża u dwar l-aċċess għal impjeg jibqgħu japplikaw,

FILWAQT LI JQISU l-Protokoll dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja u l-Protokoll dwar l-*acquis* ta' Schengen integrat fil-qafas tal-Unjoni Ewropea, annessi mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u filwaqt li jikkonfermaw li d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim ma japplikawx għar-Renju Unit u l-Irlanda,

FTEHIMU KIF ĠEJ:

*Artikolu 1***Għan**

Dan il-Ftehim jipprovdi għal vjaġġar minghajr viża għaċ-ċittadini tal-Unjoni u għaċ-ċittadini ta' Dominica meta jivvjaġġaw lejn it-territorju tal-Parti Kontraenti l-oħra għall-perijodu massimu ta' 90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum.

*Artikolu 2***Definizzjonijiet**

Għall-ghan ta' dan il-Ftehim:

- (a) "Stat Membru" għandha tfisser kwalunkwe Stat Membru tal-Unjoni, bl-eċċezzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda;
- (b) "ċittadin tal-Unjoni" għandha tfisser ċittadin ta' Stat Membru kif definit fil-punt (a);

(¹) ĠUL 149, 20.5.2014, p. 67.

- (c) "ċittadini ta' Dominica" għandha tfisser kwalunkwe persuna li għandha ċ-ċittadinanza ta' Dominica;
- (d) "żona Schengen" għandha tfisser iż-żona minghajr fruntieri interni li tinkludi t-territorji tal-Istati Membri kif definit fil-punt (a) li japplikaw l-*acquis* ta' Schengen fl-intier tiegħu.

Artikolu 3

Kamp ta' applikazzjoni

1. Iċ-ċittadini tal-Unjoni li għandhom passaport ordinarju, diplomatiku, tas-servizz, uffiċjali jew speċjali, li hu validu u mahruġ minn Stat Membru, jistgħu jidhlu u jibqgħu minghajr viża fit-territorju ta' Dominica għall-perijodu tas-sogġorn kif definit fl-Artikolu 4(1).

Iċ-ċittadini ta' Dominica li għandhom passaport ordinarju, diplomatiku, tas-servizz, uffiċjali jew speċjali, li hu validu u mahruġ minn Dominica, jistgħu jidhlu u jibqgħu minghajr viża fit-territorju tal-Istati Membri għall-perijodu tas-sogġorn kif definit fl-Artikolu 4(2).

2. Il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma japplikax għall-persuni li jivvjaġġaw bil-ghan li jwettqu attività bi hlas.

Għal dik il-kategorija ta' persuni, kull Stat Membru jista' jiddeċidi b'mod individwali li jimponi hteġa ta' viża fuq iċ-ċittadini ta' Dominica jew li jirtiraha f'konformità mal-Artikolu 4(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 ⁽¹⁾.

Għal dik il-kategorija ta' persuni, Dominica tista' tiddeċidi dwar il-hteġa tal-viża jew l-eżenzjoni mill-viża għaċ-ċittadini ta' kull Stat Membru b'mod individwali f'konformità mal-liġi nazzjonali tagħha.

3. L-eżenzjoni mill-viża pprovduta b'dan il-Ftehim għandha tapplika minghajr preġudizzju għal-liġijiet tal-Partijiet Kontraenti dwar il-kundizzjonijiet tad-dhul u tas-sogġorn qasir. L-Istati Membri u Dominica jirriżervaw id-dritt li jirrifjutaw id-dhul u sogġorn qasir fit-territorji tagħhom jekk wahda jew aktar minn dawn il-kundizzjonijiet ma tintlahaqx.

4. L-eżenzjoni mill-viża tapplika irrispettivament mill-metodu ta' trasport użat biex jinqasmu l-fruntieri tal-Partijiet Kontraenti.

5. Kwistjonijiet mhux koperti minn dan il-Ftehim għandhom ikunu koperti mil-liġi tal-Unjoni, mil-liġi nazzjonali tal-Istati Membri u mil-liġi nazzjonali ta' Dominica.

Artikolu 4

Tul ta' żmien tas-sogġorn

1. Iċ-ċittadini tal-Unjoni jistgħu jibqgħu fit-territorju ta' Dominica għal perijodu massimu ta' 90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum.

2. Iċ-ċittadini ta' Dominica jistgħu jibqgħu fit-territorju tal-Istati Membri li japplikaw l-*acquis* ta' Schengen fl-intier tiegħu, għal perijodu massimu ta' 90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum. Dak il-perijodu għandu jigi kkalkulat indipendentement minn kwalunkwe sogġorn fi Stat Membru li għadu ma japplikax l-*acquis* ta' Schengen fl-intier tiegħu.

Iċ-ċittadini ta' Dominica jistgħu jibqgħu għal perijodu massimu ta' 90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum fit-territorju ta' kull Stat Membru li għadu ma japplikax l-*acquis* ta' Schengen fl-intier tiegħu, irrispettivament mill-perijodu tas-sogġorn ikkalkulat għat-territorju ta' Stat Membru li japplika l-*acquis* ta' Schengen fl-intier tiegħu.

3. Dan il-Ftehim ma jaffettwax il-possibbiltà għal Dominica u għall-Istati Membri biex jestendu l-perijodu ta' sogġorn għal aktar minn 90 jum f'konformità mal-liġijiet nazzjonali rispettivi tagħhom u mal-liġi tal-Unjoni.

Artikolu 5

Applikazzjoni territorjali

1. Fir-rigward tar-Repubblika Franciża, dan il-Ftehim għandu japplika biss għat-territorju Ewropew tar-Repubblika Franciża.

2. Fir-rigward tar-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi, dan il-Ftehim għandu japplika biss għat-territorju Ewropew tar-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 539/2001 tal-15 ta' Marzu 2001 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandhom ikollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u dawk li ċ-ċittadini tagħhom huma eżenti minn dik il-hteġa (ĠU L 81, 21.3.2001, p. 1).

Artikolu 6

Kumitat Kongunt għall-ġestjoni tal-Ftehim

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu Kumitat Kongunt ta' esperti (minn hawn 'il quddiem imsejjah il-“Kumitat”), magħmul minn rappreżentanti tal-Unjoni u minn rappreżentanti ta' Dominica. L-Unjoni għandha tkun irrappreżentata mill-Kummissjoni Ewropea.
2. Il-Kumitat għandu jkollu, *inter alia*, il-kompiti li ġejjin:
  - (a) li jimmonitorja l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim;
  - (b) li jissuġġerixxi emendi jew żidiet għal dan il-Ftehim;
  - (c) li jagħmel rakkomandazzjonijiet sabiex jissolvu tilwimiet li jitqanqlu mill-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim.
3. Il-Kumitat għandu jitlaqqa' kull meta jkun mehtieg, fuq talba ta' waħda mill-Partijiet Kontraenti.
4. Il-Kumitat għandu jistabbilixxi r-regoli tal-proċedura tiegħu stess.

Artikolu 7

Ir-relazzjoni ta' dan il-Ftehim ma' ftehimiet bilaterali eżistenti dwar l-eżenzjoni mill-viża bejn l-Istati Membri u Dominica

Dan il-Ftehim għandu jkollu preċedenza fuq kwalunkwe ftehim jew arrangament bilaterali konkluż bejn l-Istati Membri individwali u Dominica, sa fejn dawn ikopru kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 8

Dispożizzjonijiet finali

1. Dan il-Ftehim għandu jiġi ratifikat jew approvat mill-Partijiet Kontraenti f'konformità mal-proċeduri interni rispettivi tagħhom u għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-data tal-aħhar waħda miż-żewġ notifikati li bihom il-Partijiet Kontraenti jinnotifikaw lil xulxin li daww il-proċeduri tlestew.
- Dan il-Ftehim għandu jiġi applikat fuq bażi proviżorja mid-data tal-iffirmar tiegħu.
2. Dan il-Ftehim qed jiġi konkluż għal perijodu indefinit, kemm-il darba ma jintemmx f'konformità mal-paragrafu 5.
  3. Dan il-Ftehim jista' jiġi emendat bi ftehim bil-miktub mill-Partijiet Kontraenti. L-emendi għandhom jidhlu fis-seħh wara li l-Partijiet Kontraenti jkunu nnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħhom li huma mehtieġa għal dan il-ghan.
  4. Kull Parti Kontraenti tista' tissospendi l-Ftehim kollu jew parti minnu, b'mod partikolari, għal raġunijiet ta' politika pubblika, il-protezzjoni tas-sigurtà nazzjonali jew il-protezzjoni tas-saħħa pubblika, l-immigrazzjoni illegali jew l-introduzzjoni mill-ġdid tal-htieġa tal-viża minn kwalunkwe Parti Kontraenti. Id-deċiżjoni dwar is-sospensjoni għandha tiġi notifikata lill-Parti Kontraenti l-oħra mhux aktar tard minn xahrejn qabel id-dhul fis-seħh ippjanat tagħha. Il-Parti Kontraenti li tkun issospendiet l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandha tgharraf minnufih lill-Parti Kontraenti l-oħra f'każ li r-raġunijiet għas-sospensjoni ma jibqgħux jeżistu aktar u għandha tneħhi dik is-sospensjoni.
  5. Kull Parti Kontraenti tista' ttemm dan il-Ftehim billi tavża bil-miktub lill-Parti l-oħra. Dan il-Ftehim ma jibqax fis-seħh 90 jum wara dik id-data.
  6. Dominica tista' tissospendi jew ittemm dan il-Ftehim biss fil-konfront tal-Istati Membri kollha.
  7. L-Unjoni tista' tissospendi jew ittemm dan il-Ftehim biss fil-konfront tal-Istati Membri kollha tagħha.

Magħmul f'żewġ kopji, fl-ilsien Bulgaru, Ċek, Daniż, Estonjan, Finlandiż, Franciż, Germaniż, Grieg, Inġliż, Kroat, Latvjan, Litwan, Malti, Olandiż, Pollakk, Portugiż, Rumun, Slovakk, Sloven, Spanjol, Svediż, Taljan u Ungeriz, fejn kull test huwa ugwalment awtentiku.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми май две хиляди и петнадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintiocho de mayo de dos mil quince.
V Bruselu dne dvacátého osmého května dva tisíce patnáct.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende maj to tusind og femten.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten Mai zweitausendfünfzehn.
Kahe tuhande viieteistkümnenda aasta maikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of May in the year two thousand and fifteen.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit mai deux mille quinze.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog svibnja dvije tisuće petnaeste.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto maggio duemilaquindici.
Briselē, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divdesmit astotajā maijā.
Priimta du tūkstančiai penkioliktą metų gegužės dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsselben, a kétezer-tizenötödik év május havának huszonnyolcadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Mejju tas-sena elfejn u ħmistax.
Gedaan te Brussel, de achtentwintigste mei tweeduizend vijftien.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego maja roku dwa tysiące piętnastego.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de maio de dois mil e quinze.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt mai două mii cincisprezece.
V Bruseli dvadsiateho ôsmeho mája dvetisícpätnásť.
V Bruslju, dne osemindvajsetega maja leta dva tisoč petnajst.
Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäkahdeksantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.
Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde maj tjugohundrafemton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Европскую унию
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā —
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Ghall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

Franda Kaluina - Luataveica .

За Доминиканската общност
 Por la Commonwealth de Dominica
 Za Dominické společenství
 For Commonwealth of Dominica
 Für das Commonwealth Dominica
 Dominica Ühenduse nimel
 Για την Κοινοπολιτεία του Δομίνικου
 For the Commonwealth of Dominica
 Pour le Commonwealth de Dominique
 Za Zajednicu Dominike
 Per il Commonwealth di Dominica
 Dominikas Sadraudzības vārdā –
 Dominikos Sandraugos vardu
 A Dominikai Közösség részéről
 Ghall-Commonwealth ta' Dominica
 Voor het Gemenebest Dominica
 W imieniu Wspólnoty Dominiki
 Pela Comunidade da Domínica
 Pentru Uniunea Dominica
 Za Dominické spoločenstvo
 Za Zvezo Dominika
 Dominican liittovaltion puolesta
 För Samväldet Dominica

Francine Jaxon

DIKJARAZZJONI KONĠUNTA FIR-RIGWARD TAL-ISLANDA, IN-NORVEĠJA, L-ISVIZZERA U L-LIECHTENSTEIN

Il-Partijiet Kontraenti jirrimarkaw ir-relazzjoni mill-qrib bejn l-Unjoni Ewropea u n-Norveġja, l-Islanda, l-Isvizzera u l-Liechtenstein, b'mod partikolari bis-saħħa tal-Ftehimiet tat-18 ta' Mejju 1999 u tas-26 ta' Ottubru 2004 dwar l-assoċjazzjoni ta' dawk il-pajjiżi mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen.

F'ċirkostanzi bħal dawn hu mixtieq li l-awtoritajiet tan-Norveġja, l-Islanda, l-Isvizzera u l-Liechtenstein, min-naħa, u l-awtoritajiet ta' Dominica, min-naħa l-oħra, jikkonkludu, mingħajr dewmien, ftehimiet bilaterali dwar l-eżenzjoni mill-viża għal soġġorn għal perijodu qasir f'termini simili għal dawk ta' dan il-Ftehim.

DIKJARAZZJONI KONĠUNTA DWAR L-INTERPRETAZZJONI TAL-KATEGORIJA TA' PERSUNI LI JIVVJAĠĠAW BIL-
GHAN LI JWETTQU ATTIVITÀ BI HLAS KIF PREVIST FL-ARTIKOLU 3(2) TA' DAN IL-FTEHIM

Xewqana li tkun żgurata interpretazzjoni komuni, il-Partijiet Kontraenti jaqblu li, għall-ghan ta' dan il-Ftehim, il-kategorija ta' persuni li jwettqu attività bi hlas tkopri l-persuni li jidhlu b'ghan li jkollhom mestier bi qligħ jew attività b'remunerazzjoni fit-territorju tal-Parti Kontraenti l-oħra bħala impjegat jew fornitur ta' servizz.

Din il-kategorija ma għandhiex tkopri:

- persuni tan-negozju, jiġifieri persuni li jivvjaġġaw b'ghan ta' deliberazzjoni tan-negozju (mingħajr ma jkunu impjegati fil-pajjiż tal-Parti Kontraenti l-oħra),
- persuni tal-isports jew artisti li jeżebixxu attività fuq bażi *ad hoc*,
- ġurnalisti mibgħuta mill-midja tal-pajjiż ta' residenza tagħhom, u,
- apprendisti intra-korporattivi.

L-implimentazzjoni ta' din id-Dikjarazzjoni għandha tkun immonitorjata mill-Kumitat Kongunt fi hdan ir-responsabbiltà tiegħu skont l-Artikolu 6 ta' dan il-Ftehim, li jista' jipproponi modifiki meta, fuq il-bażi tal-esperjenzi tal-Partijiet Kontraenti, jikkunsidrah necessarju.

DIKJARAZZJONI KONGUNTA DWAR L-INTERPRETAZZJONI TAL-PERIJODU TA' 90 JUM FI KWALUNKWE PERIJODU
TA' 180 JUM KIF STABILIT FL-ARTIKOLU 4 TA' DAN IL-FTEHIM

Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li l-perijodu massimu ta' 90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum kif previst mill-Artikolu 4 ta' dan il-Ftehim ifisser soġġorn kontinwu jew bosta soġġorni konsekuttivi, li t-tul ta' żmien totali tagħhom ma jaqbiż id-90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum.

Il-kuncett ta' "kwalunkwe" jimplika l-applikazzjoni ta' perijodu ta' referenza mobbli ta' 180 jum, billi wiehed ihares lura lejn kull ġurnata tas-soġġorn fl-aħħar perijodu ta' 180 jum, sabiex jiġi vverifikat jekk ir-rekwiżit tad-90 jum fi kwalunkwe perijodu ta' 180 jum għadux jiġi ssodisfat. *Inter alia*, dan ifisser li assenza għal perijodu mhux interrott ta' 90 jum tippermetti li jkun hemm soġġorn ġdid ta' mhux aktar minn 90 jum.

DIKJARAZZJONI KONGUNTA DWAR L-INFORMAZZJONI LI GĦANDHA TINGĦATA LIĊ-ĊITTADINI DWAR IL-
FTEHIM DWAR L-EŻENZJONI MILL-VIŻA

Filwaqt li tkun rikonoxxuta l-importanza tat-trasparenza għaċ-ċittadini tal-Unjoni Ewropea u Dominica, il-Partijiet Kontraenti jiftiehm li jiżguraw it-tixrid totali ta' informazzjoni dwar il-kontenut u l-konsegwenzi tal-ftehim dwar l-eżenzjoni mill-viża u kwistjonijiet relatati, bhall-kundizzjonijiet għad-dhul fit-territorju.